

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 23.
3. septembra.

Lětnik 1.
1891.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šsmolerjez knihicziščetni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

15. njedzela po śwj. Trojicy.

Mat. 6, 31. 32: Teho dla njestarajće šo a njeprajće: šhto budžemy jěšč? šhto budžemy picž? šhto budžemy šo wobłecadž? pšchetož ša wšchitkim tym pytaju šo póhanjo: pšchetož wašch njebjeski Wótczjež wě, šo wy teho wšcheho potrebacže.

To je prawe słowo ša našch czaš. Šhudšche šu žně hacž hewať: rozki nješku šo derje poradžile, kulki budža rólnikowe nadžije žyle šjebadž, drohi je khlěb a wšcho, šchtož k sežiwjenju našcheho cžela šlušcha. Š wulkimi starošcžemi wšchitzy khdžki pšchichodnej šymje napšchecžiwu hladaju a štyšknijwe šo se šwj. tekstom prascheja: šhto budžemy jěšč? šhto budžemy picž? šhto budžemy šo wobłecadž? Šchto wotmolwi Bóh lubo Šnjes šwojim cžłowškim džěcžom na to? Wašche tajke starošcže šu póhanške. Póhan njewěri do žaneho žiweho, wšchedomóžneho Boha, ale do šlepeho pšchpada a wón je šwój šamšny Bóh a šwoje šamšne prjednyjedženje. Duž dyrbi póhan w starošcžach byčž a w starošcžach šo ščajycz. Šchescžijan pať wěri do žiweho parschonškeho Boha. Wón wě: mój Bóh je Wótczjež a kaž nan šo na šwojich džěcžoch šmili, tak šmili šo Bóh nad tych, kiž šo jeho boja. Wón wě: Bóh je mój Wótczjež a hdy by wón žaneho drugeho na šwěcži lubowať, jeho dyrbi š lubošcžu wopšchijecz, jeho nješku na šwojej wutrobje, ša njeho ma wšcho šchtož ma. Wón wě: Bóh je jeho njebjeski Wótczjež, kiž je wyschšche šemje njedowuměrnje šběhnjeny, kotremuž njebjeska a šemja poddane šu, kiž rjeknje a šo štanje, kiž roškaže a šteji hižo, kiž je bohaty, wšchedomóžny Šnjes a Bóh a duž šo trošchtuj š tym starym kšěrlušchom:

„Ty dobre pucže wšchudže
A pomoz wudželisch,
Ty požohnujesch ludži,
Šim šwětlo šašwěcžisch,
Čže nicžo njesamoli,
Twój škutk šo dyrbi štačž,
Wšcho dže po twojej woli,
Ty móžesch šbože dacž.“

Tutón njebjeski Wótczjež wě, cžehož potreba; wón šnaje wšchě wězy, po tajkim tež nusu, potrebnoscž a naležnosčž šwojich džěcži, šo žyrobny a drašty wšchědnje potrebažu a je tradacž njemóžej a jim nicžo njesapowě, šchtož k došonjenju šwojeho hnadneho wotpohladanja na nich wužitne a dobre je. Šchescžijan cžini jo wšchudžom kaž džěcžo, kotrež nana w šwojej bliskoscži wě. Šdnyž je hlóadne, dže k nanowemu blidu. Šdnyž pšchitrywa trjeba, cžeka do nanoweju ramjenjow. Šdnyž šo boji, pohlada do nanoweho wócžka; tak dołho hacž tam pokoj widži, je tež pokojneje a dobreje myšle a nješnaje žaneje bojošcže wjazy. Je we šebi a pšches šebje kaž nicžo, ale pšches nana a w nanje je wšcho. By šchepotalo bjes njeho; ale wobronjene z jeho šylnoscžu je móžne bjes šamšneje mozy. Šchescžijan je žiwny po japoschtowškim napominanju: Wšchitku wašchu starošcž cžišcže na njeho, wón šo ša waš stara.“ Duž tež žanych starošcžow nješnaje; šu šo šminyle; šu prjecž cžišnjene; na Božu Wótzowštu wutrobu šu cžišnjene a tam leža na prawym měščzi; wón je wěcžna lubošcž a njecžišnje je šašo na šwoje džěcži. Š šbóžne šchescžijanške cžucže, kotrež k nam duje š teho šłowa: „Wašch njebjeski Wótczjež wě, šo wy teho wšcheho potrebacže!“ Duž staraj

Bo, shtóžkuliž bo staracž chze: my bo njestaramy. Tak wěrnó hacž je Bóh w njebjesach, tak wěrnó hacž je Wón našch Wótcžez w Khrystuŝu Jesuŝu, tak wěrnó hacž wón wě, cžehož my potrebamy — móže, chze, budže Wón tež dacž, cžehož potrebamy. A teho dla chzemy spacz na jeho wutrobnyje a dyhacz w jeho rukomaj, po našchim puczju cžahnyčž na jeho prawizy a nihdy tradacz žoneho dobreho.

Nětk dobrou nóz ty dawaj
 Wšchej twojej starosčzi,
 Tež s trošchtnej duŝchu ŝtawaj
 A njebudž w ŝrudobi,
 A njeŝtaraj bo jara,
 Wšchať Bóh twój Wótz ŝam je,
 Kiž sa wščitko bo ŝtara,
 Wšcho derje wuwjedže. Šamjeń.

Šsamowola a Bože pucze.

Powjedal N. N.

IX. ŝtam.

Tak miny bo jene lěto Šanzyneho mandželŝtwa w starosčžach a ŝrudobje. Šdyž ras ŝprózna a poľna tyŝnosčže s fabriki bo domoj wróčzi, s jeneho najhubjensčich bydlow ŝwojeho doma pľakanje a ŝtonanje ŝa-ŝlyŝcha. Šastupiwšchi namaka žonu, wo kotrejež njerodnosčzi bě drje huŝto ŝlyŝchala, kotruž pať ŝamu hiŝčezje doľho njeŝnajesche. Šsedžesche pšchi hubjennym ložu wěsčze mrějazeho džesčža, kotrehož roŝtorhanu draŝtu ŝwoblekane ŝotry a bratŝja se ŝtyŝknivej kežžbliwosčžu na maľu khoru hladachu. Štonanje, kotrež bě Šanu pšchiwjedlo, pšchińdže s erta njeŝbožowneje macžerje; tamna, wšchu ŝpróžniwosčž ŝabymšchi bo cžicho wopraŝcha: „Njeje žaneje nadžije wjazny?“ „Žaneje“, woľasche macž; „ale to hiŝčezje njeje najhórŝche; runje ŝu mi ludžo prajili, so ŝu moju Gertu, kotraž je mi pšched jennym lětnym prjecž běžala, ŝaŝo widželi, ale kajtu! Šchto budže mój muž prajicž! Ach, s cžim ŝym ŝebi to ŝaŝlužika!“

A wona woľasche s wótrym hľoŝom. Šana ŝtupi naŝtróžena k ložu maleho džesčža, kotrež blěde a cžicho žalosčžo tam ležesche. Šso na njo ŝhiliwšchi, bo pšcheŝwědčzi, so bě maľa runje pšchi woľanju ŝwojeje macžerje ducha puŝčezika.

Šchtož po tym pšchińdže, da bo lědma wopiŝacz. Šana njeuwjedžische, hđže najprjedny pomhačž. Čžinjesche, ŝchtož móžesche, ŝaczini malemu cžětku woczzi, ŝtyľny jemu ruzny a ŝpěwasche cžichu modlitwu. Na to wjedžesche macž, kotraž hjes wole ja njej džesche, k dobrocžiwkej ŝuŝodžinje, kotraž bo poľna ŝobucžerčpenja ŝa nju ŝtarasche; wona pať wsa džeczzi do ŝwojeje ŝtwny, wuczisčzi je a da jim wot ŝwojeje jedže ŝwój ŝamŝny džěl.

Bo krótkim cžajnu kľapasche něchtó wo durje a nan džeczzi ŝastupi. Jeho pšchisťojne waschnje bo Šanje lubjesche a jeho starosčžow poľne woblicžo džesche jej k wutrobje. „Ja bo wam džakuju“, džesche wón, „wy ŝče tak dobra pšhecžiwó mojim džeczžom byľa; nětk chzu je ŝaŝo ŝobu wŝacz. Haj, hdy by tak cžiste pola mojeje žony byľo, kaž pola waŝ“, pšchisťaji wón, bo wó jŝtwje wobhľadowawšchi, hjes tym so jeho džeczzi bo woľoko njeho cžisčezachu a wón jim wľoŝny hľadkowasche, „potom bych radšcho domoj pšchisťoľ.“

„Š džeczžimi nima wascha žona tak lohko, kaž ja“, džesche Šana dobrocžiwje. „Je dha wona wam wo waschej

Gercze powjedala?“ — „Šladajče, na tym je wona wina“, muž praji. „Šdyž ja njechach, so holza k rejam běžesche a wšcho wjeŝele ŝobu cžinjesche, pomhasche jej pšchezo moja žona pšhecžiwó mi. Nětk je tak pšchisťoľ“, a wón ŝebi ruku pšched woczomaj džeržesche. Šana jeho trošchtowasche tak derje hacž móžesche a proŝchesche jeho, so njeby žonje, kotraž dženkša wěsčze ŝwoju winu cžuje, žannych poroľow cžiniť, „a hdyž Gerta ŝaŝo pšchińdže, proŝchu, knjes Šamniko, njeuwŝtorcžezje wbohe žatko, hewať bo wona žyľe ŝhubi“.

„Š tej je hižo kónž“, ŝtonasche wón, „ta njeŝmě wjazny pšches mój próh“. Šana pať tak doľho proŝchesche, hacž ŝlubi, so chžysche s najmjenscha s Gertu, hdyž by pšchisťoľ, rěczecz, na to bo, hiŝčezje bo podžakowawšchi, s džeczžimi wotŝali.

Šanje bě wutroba k roŝpuťnjenju poľna; to, ŝchtož bě runje ŝhonila, bě ju hľuboľo ŝtróžiko a k temu ju ŝamu cžezka ŝrudoba cžisčezesche. Zeje luby ŝarať ležesche na ŝtraŝchnej khorosčzi dla pšchewulkeho džěľanja w woŝadnym ŝaŝtaranju, a njeuwjedžachu, hacž bo ŝaŝo wuŝtrowi. Šsama bo khora cžujesche; starosčž, ŝchto dyrbjesche bo nětko ŝtacz, hdyž wjazny do fabriki nje móžesche a tež hiŝčezje džeczžo dyrbjesche bo ŝežiwicž, ležesche cžezko na njej. Šswoje pjenjesh, ŝa mľode lěta nalutowane, bě dawno wudaľa.

Na tutym dnju khróble Kšchescžijana proŝysche, so by ŝa pšchichodny cžaj jej lutowacz pomhať. Wona bě jara pšchekhwatana, hdyž jej to tež ŝlubi. Zeje woblicžo bo ŝwěczesche a wón bě jara se ŝobu ŝpokojom, ŝadžeržesche bo jako dobry hoŝpodať, pšchińdže wjecžor s cžajom domoj a pšchinjeŝe ŝobotu nimale ŝwoju žyľu mšdu, kotruž Šana ŝwjeŝelena na boť poľoži. Dwójny bo nětk próžowasche, so by jemu w domje wšcho lube cžiniľa a ŝebi myŝlesche: „Ach, hdyž halle džeczžo tu je, budže wšcho dobre.“ A pšchi tym džesche džakna modlitwa k njebjesam horje. — Tak rjenje pať njeowŝta doľho. Kšchescžijan ŝaŝo kóždy wjecžor ŝwoje lud woŝbožaze towarŝtvo wopyta a pšchepijesche w korečmach wšcho, ŝchtož by lutowacz dyrbjať.

Pšchezo khorischi bu duchowny, jeho žona móžesche lědma hinaŝscheje myŝle měcz, hacž jeho wothľadowacz, a pšchezo cžmowische buch Šanzynne njebjeska. Ale bědžesche bo s Bohom w modlitwje a wón ju njeowpuŝčezzi, ale da jej wjele wjazny ŝamo móž, so hiŝčezje druhim hubjennym pomhasche. Bě jej trošcht, hdyž móžesche trošchtowacz, a ŝľadnosčž k temu bě nimale wšchědnje. Šdyž bo ras wjecžor ŝaŝo ŝľaba a ŝprózna domoj wróčzi, widžesche pšched Šamnikež durjemi cžľowisťku poŝtawu. Hižo chžysche po druhim puczju běžecz mēnjo, so je pjana, hacž cžiche pľakanje ŝaŝlyŝcha. Wliže pohľadowšchi ŝesna w hroŝnych, woŝľabnjennych holžnych cžahach tamnu wjeŝeľu Gertu, kotraž bě jej doľho s woczow pšchisťoľ. Njeŝbožowna pohľada nětko horje, poľna Šanu a bo ŝtróži. „Njedóťk bo mje, njeuwěŝch, kajka ŝym; njecham tež nuts k ŝwojimaj ŝarŝchimaj; chžych jeno rad nanowny hľoŝ ŝlyŝhecž — njedóťk bo mje.“ Šdyž Šana ruku na jeje ramjo poľoži, džesche dale: „Ty ŝy dobra k nim byľa; wēm to a ja běch tehdy tak hroŝna pšhecžiwó tebi! Ššym nětk ŝhubjena, mój nan je mi to hižo prjedny prajit.“ Wona bo ŝdasche ŝama se ŝobu rěczecz, hacž bo na Šanu dopomni, potom pať bo ŝaŝo ŝtróži, hdyž ta rěczecz ŝapoczja. „Gerta, njeŝly ŝhubjena, hdyž je tebi jeno žel, ŝchtož ŝy cžiniľa! Njeuwěŝch nikoho, kiž móhľ cze wumóz?“ — „Nje nje móže ničto wumóz.“

„Njeŝly nihdy wo ŝbožniku hreŝchnikow ŝlyŝchala?“ Žane wotmolwjenje.

„Gerta, praj mi, njejšy nihdy wo nim šlyšchała? Ach, hdy by jeno mój knješ duchowny štrowy był, tón móhl tať dušchnje wo nim rěčecź.“

„Wostaj mje, Hana, tón mi tež wjazy pomhacź njemóže. Tajkej, kaž ja, tež Bóh wjazy pomhacź njemóže.“

„Tola, Gerta, tebi tež. Dyrbiš jeho jeno wo to prošycź!“ Hana czi cho dźešche, a jeje lubosne waschnje šdasche šo nješbožownu bóle směrowacź. Dźeržesche wobě ruzy psched wobliczo.

„So hišcže šo mnu rěčyš“, dźešche wona nětko, „myšlach šebi, šo budžesč mje š nohomaj teptacź, kaž drusy to cžinja“.

Bjes tym, šo Gerta rěčesche, bě tamna durje wocziniła a holzynieho nana šawołała, kiž najprjedy njewjedžesche, šcho cžinicź, bóršy na dźowku, bóršy na Hanu hladasche, ale šobucžerpjenje pschi napohladže hlubokeho roškacza do- bywa hórke šacžucze a Hana pohlada na njeho tať prošchaza; wona wobegu prjedy njewopuschcži, hač njebě Šamnik se šwojej dźowku rěčal, a dokonja, šo ju wjazy njepuschcži, ale ju š šebi wša a pola šebje ššhowa.

(Pofracžowanje.)

Šhto ma watař wot sozjaldemokratije docžalacź?

Šo knižkach, wot A. Trümpelmana špišanych, šožene.

(Pofracžowanje.)

„Šak by wot dołhosče dźelaweho dnja wschitko wot- wišowało? Jedyn tola pschi dźelanju tať njepšchima kaž druhi!“ jedyn šawoła.

„Nó, šo w tych 8 abo 9 hodžinach jedyn tať kaž druhi pschi dźelanju pschima, š temu šu nahladowarjo!“ praji duchowny.

„Šaj tať, cži nahladowarjo!“ se wschěch bokow wołachu, „drje š ššchudom! Wšy chzemy wschitzy nahladowarjo bycź!“

„Wschitkim rune dźěło“, duchowny rjekny, „šaj to woni chzedža. Tu šamu czežkotu, to šame wješele, czežkotu a wješele žiwjenja!“

„Še dźěło pola sozjaldemokratow czežkota abo wješele?“ šo jedyn woprašcha. „Mi je wješele, a cžim wjazy šo dźěła, cžim wjazy wješela.“

„Pschi wschěm“, wotmolwi duchowny, „je w štače po sozjaldemokratiskej myšli najwšchšchi šakon: Rune dźěło ša wschitkich a tutu runoscź chzedža psches to ščinicź, šo ma kóždy tón šamy cžaš wschěduje dźelacź — runje tať wjele hodžinow dźelanja ša wschitkich!“

„Šo tajkim pschifacacź chzedža, šak dołho, šak wjele a šcho dyrbi šo dźelacź? Ša nješměl tať dołho dźelacź, kaž chzu? Šhto ma šo wo to štaracź? To je moja wěž!“ jedyn hněwny šawoła.

„Tu šwobodnosć, bych šebi myšlił, dyrbjal drje tola kóždy měcź. Š sozjaldemokratiskim štače, w štače dźela- znych bratrow, jeje nima“, duchowny dźešche.

„A šak dha budže, hdyž je šcho radšcho wołolo škotu hač na polu?“ šo druhi woprašcha.

„To šo po tym škožuje, kaž je potrebnoscź“, duchowny wotmolwi, „ja hižo prjedy prajach, šo tež š nahladowanju šlyšcha pschifacanje dźěła kóždemu. Šdže a šak ma kóždy šwoje dźěło wobštaracź, to nahladowac po tym postaji, kaž je potrebnoscź.“

„Šaj tať, nahladowac“, wschitzy juškajo wołachu, „my chzemy wschitzy nahladowarjo bycź!“

„A dofelž czežkota a wješele, dźěło a wužiwanje žiwje- nja tať dołho runej nještej“, duchowny dale powjedasche, „kaž šu našche wobydlenja wschelake, małe a wulke, duž

hižo teho dla dworj šame ša šo wostacź njemóža, pschetož bydlenja w nich šu tola pschejara wschelake. Wone dyrbja šo po tajkim pschetwaricź a rune ščinicź. A dha drje je lepje hač šo šo pschetwarja, šo šo wschitke radšcho nowe natwarja a potom je gmejnska bróžen, gmejnska hródz jenak wulka a někotre małe gmejnske kžeže — a pódla jenož wjetscha ša nahladowarja. Šod jeho nahladowanjom šo potom towaršchne dźěło štawa.“

„Budže pať to pjenješ placžicź!“ prajachu.

„Šcho šo wo tajku malicžkosć štaraju“, duchowny praji, „hdy šu šo šbježarjo ša tym prašcheli, hač jich po- štajenja, š kotrymiž chzedža cžlowjekow po šwojej myšlicžzy šbožownych cžinicź, pjenješy placža abo niz?“

„To rěka po tajkim, šo šo my wschitzy, kajzy tudy šedžimy“, přeni rěčnik šawoła, „se šwobodnych, njewot- wišnych mužow wotrocžzy cžinimy, wotrocžzy sozjaldemo- kratiskeho štata; — pschetož hač knješej šlyžu abo štaej, je do žyła wscho jene: ja šym tola wotrocžk! Tu šamu czežkotu a to šame wješele — to rjenje kliczi; ale runjež rjenje kliczi, je tola šle prajenje, pschetož wone wschu šwobodnosć mori. To je wěno: Šchož šo nětko šamo wot šebje cžini, budže potom pschifacane. To šame dźěło, ta šama mšda, a pschifacanje kóždeho na wěšte dźěło, niz kaž šebi wón to wušwoli, ale kaž je potrebnoscź, a žane privatne wobšedženštwo, ale wschitko gmejnske wobšedženš- two, to drje je runoscź, ale žana šwobodnosć, to je wo- trocžštwo.“

„Tež žana runoscź“, jedyn pschistaji; „šy dže nahlado- warja šabyl!“

„Šrawje, šrawje“, šašo tón přeni praji, „w lěcže 1848, ja šo dopomnju, dha bledžesche a žwamlesche tež tajki šchěžuwať, šo jemu jeschcź š huby bēžesche a wo ničim druhim njerěčesche, hač wo runoscži a bratrowštwje. Duž mje jedyn štorczi a mi do wucha šchepny: Tón chze landrat bycź! Šemu bě jenož wo to cžinicź, šo by tajki nahla- dowac był.“

Šsmějo duchowny pschistaji: „Wšy móžemy tež junu landraczi bycź! To šym po šlowje se rta sozjaldemokrati- skeho rěčnika šlyšchal. — Wšy nětko wěny, šcho ma bur wot sozjaldemokratije docžalacź. Wón šo se šwobodneho muža wotrocžk ščini, se šamostatneho wotwišny, š wob- šedžerja, kiž móže šwoje pola šam wobdželacź, kaž chze, šamy dželacžer pod nahladowanjom nahladowarja.“

Duž štary muž postany, kiž bēšche hač dotal šměrom pschifoluchať, a dźešche: „Mój nan bě dželacžer a mējesche mału kžežku a mały kusť pola; ale wón lutowasche, šebi pola wotnajesche, a hdyž wumrje, 2 krowje w hródzi štejeschtej a mējach rjany kusť pola. A ja šym to, kaž wy wěscze, cžinił, kaž mój nan, a mojemu šynej dwojake šawostaju. A to dhrbjalo wscho wo ničzo a ša ničzo bycź? Tón dwór, kotryž šmój šebi mój, nan a ja, š wulkej prózu nadželaloj, njedyrbjal wjazy mojim džecžom šlyšchecź? Wone nješmēle tam potom wjazy šupicź na šwoje pola a prajicź: To je našche, a my mamy to wot našchich štar- šchich. Ša chzu tu na šemi w tym wostacź, šchož šym šebi nadželal.“

„A ja chzu to šwoje mēcź, mój dwór a moje polo“, druhi šawoła, „šo bych na tym šwoje wješele mēł, hdyž to derje wobdželam a ničto mi nima do mojeho hospodarš- twa rěčecź, ja chzu mój knješ bycź a wostacź“.

„A ja tež!“ tón prjedawšchi pschecžel sozjaldemokratow dźešche, „ja tola nětko špóšnowam: š tymi šharlemi ničzo njeje!“

(Ššónčjenje.)

Rošhlad w našim čašu.

Rhěžor je w Potsdamje nowy s položy s rožki a s položy s pscheny pjeczeny wojetiski khléb wjazy krócz woptal a bě s nim jara spokojny. Wojazy su tutón nowy khléb hižo k manevram dostali.

S Ruskeje su, tak dolho hač hišćeje sakasane njebě, rožku wuwosjeć, se wschej mozu tutu pschowoželi. Pošlednu wutoru je do Danziga 500 železnicznych wosow rožki wot ruskich mjesow pschischo a 1000 wosow so hišćeje wočakowasche. Ruszy kublerjo a burjo pschi mjesach mlóčachu s napinanjom wschěch mozow, so bychu hišćeje telko rožki, kaž bě móžno, sa drohe pjenjesy do wuktraja pschodacž móhli.

45. lětna hlowna šhromadžisna Gustav-Abolfskeho šhenoženstwa směje so wot 14. hač do 18. septembra w Šhorjelzu. Najwažniškej dnjej budžetaj 15. a 16. september. Wutoru 15. septembra směje so 1/25 hodžin popołdnu šhwjedzeńska Boža služba w zyrkwi šwj. Trojizy; předomacž budže knjes superintendent Strey s Abšchwiza pola Lignizy; w žoninej zyrkwi budže w tym šamym čašu předomacž knjes duchowny se Seidewiz s Lipsta. Po Božej službje so šhwjedzeńske dary jednotliwych towarštwow sa khude ewangeliske wošady pschepodadža. 17. septembra budže so 1/28 hodžin rano wot tórma radneje khěže pišćacž a se wschěmi šwonami šwonicz; w 8 hodžinach so wschitzu hosćo w zyrkwi šwj. Trojizy šhromadža a wot tam so šhwjedzeński čah do zyrkwe šwj. Pětra poda. Tam předuje knjes konsistorialny radžicžel dr. Dryander s Barlina. W 11 hodžinach směje so wulka šjawna šhromadžisna w zyrkwi; wječor w 8 hodžinach je wulka ludowa šhromadžisna w konzertnym domje, hdžez budže wjele knjesow rěčecž.

By jara duschne bylo, hdy bychu so tež se wschěch šerbškich wošadow pschecželjo nascheje ewangeliskeje zyrkwe jara bohacze na rjanym šhwjedženju wobdžělili; wschal so husto se wschěch wšow do Šhorjelza podawaju; dyrbjalo sa kóždeho, kiž hewať móže, čěžna pschisłuschnosć byčž, tutu šhromadžisnu wopytacž. Wěšće směje kóždy bohaty wužitk wot njeje.

Budže šnano našim pschecželam šajimate šhonicž, telko džěla a hotowanja šebi šawěšćenje štaroby a invalidnosće žada. W Merseburgu twari so sa tutón wustaw nowy dom. Tam so k šhowanju šawěšćenškich khartkow w šhjoch škhodach 1700 khamorow štaji, s kotrychž ma kóždy 720 wotdželow, tak so sa kóždeho $1700 \times 720 = 1,224,000$ šawěšćenych wošebity wotdžěl wobšteji, kiž jeho mjeno nješy a ma w šebi jeho khartki.

Wrótklawšy (Breslawšy) šozialni demokratojo su wobšamkli, šwoje jebatške šchczuwarške nowiny „Volksmacht“ psches wošebitych rošnoscherjow wot doma k domu roššchěricž. Špuschczēja so pschi tym na dobrowólnych pomoznikow. Wnyšla našchi šwěrní šchescžijenjo tež na to, dobre nowiny, štrowu jědž sa ducha, duschu a wutrobu wot doma k domu rošnoschowacž? Šyma, čaš, w kotrymž so bóle čžita, so bóle pschibliži a hišćeje telko domow w lubym šerbškim kraju pobrachuje, hdžez so žanych dobrych nowin njedžerži. Prascha so jara, hač móžemy pschi malej licžbje wotebėrarjow našch „Pomhaj Bóh“ dale wukhadžecž dacž. Šdy by tola kóždy wot tych, kiž tele kopjenko šebi džerži, s najmjenšcha jeneho drugeho pschidobnyk. To njeje žane

pschemulle žadanje a my prošymy šwojich pschecželow wutrobnyje wo to.

Mišionski šhwjedžen w Katezach.

To běšche woprawdže wulkotny a požohnowany mišionski šhwjedžen, kotryž šmy šandženu šrijedu w Katezach šhwjećili a kotryž nam lohko s pomjatta nješchidže, tak drje su wschitzu prajili, kiž běchu so šrijedu w Katezach k šhwjećenju mišionskeho šhwjedženja šesšli. Se šalskich a pruskich wošadow běchu pschisšli, s Katežanškej wošadu mišionski šhwjedžen šhwjećicž; šamo s Lubijškich štron kemscherjow wohladach, dopočas sa to, so w šerbškich wutrobach so hišćeje lubosć k Božemu kraleštwu hori a so su Šserbjo šebi wědomni wulkeho nadawka a šwjateje pschisłuschnosće, tež wobohim póhanam, kiž hišćeje pó čžimje khodža, šwětko Božeho kraleštwu pschinjescž. Krótko po jenej so šhwjedzeński čah šestupa a šrijadowa. A kajki čah to běšche? Wschitte towarštwu Katežanškej wošady se šwojimi šhorhojemi, lubosne šerbške holčiki w šhwjedzeńskej drašče, wulka licžba šalskich a pruskich duchownych w zyrkwinej drašče, zyrkwini, šchulšy a gmejnszy pschěštejiczerjo so w šhwjedzeńskim čahu pod šyntami krašnych šhoralow a pod šwonjenjom wschitkich šwonow psches žyłu wješ do krašnje wupšcheneje zyrkwe podachu. Po wuspěwanju rjaneho mišionskeho khěrluscha a po wotšpěwanju na woltarju knjes šarar Šólcž s Budyšchinka na klětku štupi, so by na podložku Šapost. štutk. 13, 47—49 šwoje duchapokne a wutroby sa šwjate mišionštwu šahorjaze předomanje džeržal. Šnydom po škóncženju šerbškeho kemschenja so šhwjedzeński čah s nowa šestupa a šrijadowa a po druhim kónzu Katež so do Božeho doma poda. Němške předomanje měješke knjes kaplan Šencž s Kamjenza, kiž na podložku Mat. 28, 18—20 nusnosć a šwjatu pschisłuschnosć mišionštwu bjes póhanami wubjernje rjenje s wjele pschitkadami dopočasujo kemscherjow k šwólniwemu a bohatemu podpjeranju šwjateho mišionštwu napominašche. Šak jara běšhtaj wobaj předaršej šrosymkoj, kemscherjow, žyłu zyrkej napjelnjazyh, sa štutki mišionštwu bjes póhanami šahoricž, to je kolekta, pschěd zyrkwiny mi durjemi šhromadžena, wopokasala, kotraž je 367 hriwnow wunješla. Woltarnu službu měješhtaj na šerbškim kemschenju knjes šarar Šólcž-Katežanski a knjes šarar lic. theol. Šmisch-Šodžisli, na němškim kemschenju šašo knjes šarar Šólcž-Katežanski a knjes šarar Šencž-Šalowski. Madróbnu roššpravu tuteho wulkotneho a tak derje radženeho šhwjedženja, da-li Bóh, pať pschichodnu šobotu pať šobotu sa tydžen „Šserbske Nowiny“ pschinjeku. — Bóh luby šknjes pať, kiž je derjeradženje mišionskeho šhwjedženja w Katezach špojčik, chžyť dacž, so by wubšwane šymjo jeho šwjateho šłowa w šchescžijanškich wutrobach rjenje šesthadžalo a derje rostlo, so bychu tež dale šwólniwe byše, s wjekešosću šwjate mišionštwu podpjeracž. Drje je našch šerbški lud hižo wjele čžiniť, ale hišćeje wjazy dyrbi so čžinicž. Šdyž so wo někajke šemšte wješele jedna, ma toleť jenož tji šnadne hriwny, kotrež rad wudawasch, hdyž pať dyrbišch něšhtaj sa Bože kraleštwu dacž, ma toleť 30 šlěbornych kroschow a ty šebi dolho pschemyšlišch, hač pječ wot nich wudacž chžesch. Džebacž krócz tak wjele móhlo so daricž sa Bože kraleštwu, hač so dari. D pomhajcže wschitzu: wnyšy a nišy, bohaczi a khudzi. Pschetož žně su wulke, ale mašo je džělaczerjow. Šroschcže teho šknjesa tych žnijow, so by wón džělaczerjow do šwojich žnijow póštal! To chžyť Bóh s hnady dacž!

Něšhtó něhdy našchemu Lutherej škoržesche: To je tola mjeršaze, so mi wscho tak jara husto pschecžimo woli dže, niž pať po mojej woli. Luther jemu wotmošwi: Tak je runje prawje: Nješšy dha ty šwoju wolu pod Božu wolu štajiť? Njeproššych dha ty wschědnje šwojeho šknjesa a Boha: Tvoja wola so štať kaž na nješju, tak tež na šemi?

15. njedžela po šwj. Trojizy.

Njedžela	Mateja 6, 24—34.	Galatškich 5, 25—6, 10.
Póndžela	4 Móš. 20, 23—29.	Škološejškich 2, 16—23.
Wutora	= 21, 1—9.	= 3, 1—11.
Šsrjeda	5 = 31, 14—23.	= 3, 18—4, 1.
Šchwórtk	= 34, 1—12.	= 4, 2—18.
Šjatk	Šofua 1, 1—18.	1 Thešalonškich 1, 1—10.
Šsobota	= 3, 1—17.	Ššalm 28.